

รายงานผลการดำเนินแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกัน
สุขภาพ (สำหรับผู้เสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ลงรายละเอียดเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน)
ชื่อแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โครงการชุมชนร่วมใจต้านภัยไข้เลือดออก ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

หลักการและเหตุผล

โรคไข้เลือดออกนับเป็นปัญหาสาธารณสุขไทยตลอดมา เพราะไข้เลือดออกเป็นโรคติดต่อที่สร้างความสูญเสียแก่ชีวิตและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล รวมทั้งความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งที่ทุกฝ่ายได้ช่วยกันรณรงค์ป้องกันละควบคุมมาโดยตลอด และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน พบว่าปัญหาโรคไข้เลือดออกไม่ได้ลดลงมากนัก ยังคงเป็นปัญหาสำคัญในระดับประเทศเรื่อยมา

ตำบลทุ่งตำเสาเป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มีปัญหาการระบาดของโรคไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้ป่วยในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑ เท่ากับ ๙ ราย หมู่ที่๗บ้านพรุชบา มีผู้ป่วยจำนวน ๑ ราย (ที่มา : ระบบสารสนเทศโรคที่ต้องเฝ้าระวัง รพ.สต.บ้านหินผุด) ไม่มีผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยไข้เลือดออกในพื้นที่ตำบลทุ่งตำเสา จะเห็นได้ว่า อัตราป่วยมีแนวโน้มสูงขึ้นมากกว่าปี ๒๕๖๐ การระบาดของโรคไข้เลือดออกส่วนมากจะพบผู้ป่วยในช่วงเดือนมีนาคม - ตุลาคมของทุกปี ซึ่งตรงกับ การเปิดภาคเรียนพอดีและยุ่งชอบออกหากินเวลากลางวัน จึงสันนิษฐานได้ว่า การแพร่เชื้อและการกระจายโรคจะเกิดขึ้นได้ทั้งชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียน ด้วยเหตุนี้ การควบคุมโรคจะต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากชุมชน โรงเรียน เทศบาลเมืองทุ่งตำเสา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกที่มีมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการแก้ไขปัญหาจากการตั้งรับไปสู่นโยบายเชิงรุก โดยใช้ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาของโรคไข้เลือดออก เกิดความรับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองพร้อมทั้งหาวิธีการแก้ปัญหา ซึ่งปัญหาของโรคไข้เลือดออกเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก จึงต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโรคที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเน้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญและถือเป็นการกิจที่ต้องช่วยกัน กระตุ้นและชักนำให้ประชาชน องค์กรชุมชน มีส่วนร่วมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จึงเป็นกิจกรรมสำคัญที่ต้องเร่งรัดดำเนินการ

ปัจจุบันในบ้านพรุชบา พบว่าสถานการณ์ของโรคไข้เลือดออกยังมีความรุนแรงและมีผู้ป่วยมากขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องทำการควบคุมป้องกันและรณรงค์ เพื่อให้สถานการณ์ของโรคไข้เลือดออกกลับอยู่ในสภาวะที่ไม่รุนแรงและเพื่อเป็นการป้องกันอย่างเนือง และพื้นที่บ้านโห๊ะต้องการสร้างนวัตกรรมให้แก่ชุมชนที่สามารถนำมาใช้จัดการควบคุมลูกน้ำยุงลายแบบยั่งยืน ผู้จัดทำโครงการจึงเข้าปรึกษาเจ้าหน้าที่ รพ.สต.บ้านหินผุด ซึ่งได้นำนวัตกรรมไข่ต่างกำจัดยุงมาประยุกต์ใช้ในชุมชนโดยใช้ทดแทนทรายอะเบทที่หาได้ในพื้นที่ราคาไม่แพง ก็คือ ปูนขาวซึ่งมีคุณสมบัติทำให้น้ำมีความเป็นด่าง ผสมกับน้ำเปลือกส้มโอหรือเปลือกมะกรูดที่มีอยู่ในชุมชน สารในเปลือกส้มโอช่วยต้านเชื้อรา เชื้อไวรัส เชื้อแบคทีเรีย ทำให้ยุงไม่สามารถวางไข่และลูกน้ำเจริญเติบโตไม่ได้ เพราะปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดของลูกน้ำยุงลาย คือ อาหาร อุณหภูมิ ความเป็นกรด-ด่าง ดังนั้นการ

เปลี่ยนแปลงความเป็นกรด-ด่างของน้ำที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายอาจจะช่วยลดการวางไข่และการมีชีวิตรอดของลูกน้ำยุงลายได้ (พัทธนันท์ คงทอง และคณะ, ๒๕๕๕) ซึ่งค่าความเป็นกรด-ด่างในแหล่งน้ำธรรมชาติจะอยู่ที่ ๕.๘ - ๘.๖ การใส่ปูนขาวผสมน้ำเปลือกส้มโอลงไปในน้ำจะทำให้มีค่าความเป็นด่างมากขึ้น (ข้อมูลจาก รพ.สต.บ้านหินผุด)

หมู่ที่๗ บ้านพรุชบา ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกล่วงหน้าและทันถ่วงทีที่เกิดโรค

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ประชาชนเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกลดลง

๒. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคไข้เลือดออกได้อย่าง

ถูกต้อง

๑. ผลการดำเนินงาน

ตารางที่ ๑ แสดงผลการดำเนินงานโครงการจำแนกรายกิจกรรม

| กิจกรรม | ผลการดำเนินงาน |
|---|--|
| ๑. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ เรื่องการปลูกพืชไล่ยุง การเลี้ยงปลากินลูกน้ำ และการทำนวัตกรรมไข่ต่างกำจัดลูกน้ำยุงลาย แก่ตัวแทนครัวเรือน นักเรียน ผู้นำชุมชน และ อสม.หมู่ที่๗ บ้านพรุชบา | <ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมให้ความรู้แก่ตัวแทนครัวเรือน นักเรียน ผู้นำชุมชน และ อสม.หมู่ที่๗ บ้านพรุชบา ตามโครงการชุมชนร่วมใจด้านภัยไข้เลือดออก ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑ ณ โรงเรียนรักเมืองไทย ๖(บ้านโตนงาช้าง) โดยมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมรับการอบรม จำนวนทั้งสิ้น ๑๕๙ คน คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ ของกลุ่มเป้าหมาย - กลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ ๘๘ มีระดับความรู้ในเรื่องการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคไข้เลือดออกหลังการอบรมในระดับสูงเพิ่มมากขึ้น - ผู้เข้ารับการอบรม ร้อยละ ๙๒ มีระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการในระดับมาก - หลังจากมีการอบรมให้ความรู้ ไม่พบว่ามีผู้ป่วยเป็นไข้เลือดออก |

ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลผลการศึกษาทดสอบระดับความรู้ของผู้เข้าร่วมการอบรมเปรียบเทียบก่อนและหลังการอบรม

| ผู้เข้ารับการอบรม | ระดับความรู้ | | | | | |
|-------------------|--------------|--------|-----------|--------|-----------|--------|
| | สูง | | ปานกลาง | | ต่ำ | |
| | จำนวน(คน) | ร้อยละ | จำนวน(คน) | ร้อยละ | จำนวน(คน) | ร้อยละ |
| ก่อนการอบรม | ๘๐ | ๕๗ | ๓๐ | ๓๘ | ๓๘ | ๒๕ |
| หลังการอบรม | ๑๕๐ | ๘๘ | ๑๘ | ๑๒ | ๐ | ๐ |

จากตารางที่ ๒ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมตามโครงการชุมชนร่วมใจด้านภัยไข้เลือดออก ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ร้อยละ ๘๘ มีระดับความรู้ในเรื่องการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคไข้เลือดออกหลังการอบรมในรายดับสูงเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ ๓ แสดงระดับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการ

| ผู้เข้ารับการอบรม | ระดับความพึงพอใจ | | | | | |
|--------------------------|------------------|--------|-----------|--------|-----------|--------|
| | มาก | | ปานกลาง | | น้อย | |
| | จำนวน(คน) | ร้อยละ | จำนวน(คน) | ร้อยละ | จำนวน(คน) | ร้อยละ |
| ภาพรวม | ๑๕๐ | ๘๘ | ๑๕ | ๙ | ๔ | ๓ |
| สถานที่ | ๑๕๘ | ๙๓ | ๖ | ๔ | ๕ | ๓ |
| เนื้อหา | ๑๕๕ | ๙๑ | ๑๐ | ๖ | ๔ | ๓ |
| วิทยากร | ๑๕๔ | ๙๑ | ๑๐ | ๖ | ๕ | ๓ |
| อาหารว่างและอาหารกลางวัน | ๑๕๐ | ๙๔ | ๗ | ๔ | ๒ | ๒ |
| ระยะเวลาการอบรม | ๑๕๕ | ๙๗ | ๔ | ๓ | ๐ | ๐ |

จากตารางที่ ๓ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมตามโครงการชุมชนร่วมใจด้านภัยไข้เลือดออก ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ร้อยละ ๙๒ มีระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการในระดับมาก

๒. ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

๒.๑ การบรรลุตามวัตถุประสงค์

บรรลุตามวัตถุประสงค์

ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ เพราะ.....

๒.๒ จำนวนผู้เข้าร่วมใน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ๑๕๕ คน

๓. การเบิกจ่ายงบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับการอนุมัติ ๒๕,๓๔๐ บาท

งบประมาณที่เบิกจ่ายจริง ๒๕,๓๔๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.....

งบประมาณเหลือส่งคืนกองทุนฯ ๐ บาท

๔. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

ไม่มี

มี

ปัญหา/อุปสรรค (ระบุ)

แนวทางการแก้ไข (ระบุ)

ลงชื่อ สุชาดา สลับทอง ผู้รายงาน
(นางสุชาดา สลับทอง)

ตำแหน่งอาสาสมัครสาธารณสุขบ้านพรุชบา หมู่ที่ ๗